

PRIJATÉ TEXTY

P8_TA(2015)0252

Rokovania o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP)

Uznesenie Európskeho parlamentu z 8. júla 2015 obsahujúce odporúčania Európskeho parlamentu Európskej komisii k rokovaniam o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP) (2014/2228(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na smernice EÚ na rokovania o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP) medzi EÚ a Spojenými štátmi, ktoré Rada jednomyselne prijala 14. júna 2013¹ a odtajnila a zverejnila 9. októbra 2014,
- so zreteľom na články 168 až 191 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ), a najmä na zásadu predbežnej opatrnosti zakotvenú v článku 191 ods. 2,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie prijaté na samite EÚ – USA 26. marca 2014²,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie komisárky Cecílie Malmströmovej a zástupcu USA pre otázky obchodu Michaela Fromana z 20. marca 2015 týkajúce sa vylúčenia verejných služieb z obchodných dohôd EÚ a USA,
- so zreteľom na závery Rady o TTIP z 20. marca 2015,
- so zreteľom na závery Rady o TTIP z 21. novembra 2014³,
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie prezidenta USA Baracka Obamu, predsedu Komisie Jeana-Clauda Junckera, predsedu Európskej rady Hermana Van Rompuya, britského premiéra Davida Camerona, nemeckej kancelárky Angely Merkelovej, francúzskeho prezidenta François Hollanda, talianskeho predsedu vlády Mattea Renziho a španielskeho predsedu vlády Mariana Rajoya zo 16. novembra 2014 vydané po ich stretnutí v rámci samitu G20 v Brisbane, Austrália⁴,

¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11103-2013-DCL-1/sk/pdf>

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/en/ec/141920.pdf

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/genaff/145906.pdf

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_STATEMENT-14-1820_en.htm

- so zreteľom na závery zasadnutia Európskej rady z 26. – 27. júna 2014¹,
- so zreteľom na politické usmernenia predsedu Junckera z 15. júla 2014 určené pre budúcu Európsku komisiu s názvom Nový začiatok pre Európu: moja agenda pre zamestnanosť, rast, spravodlivosť a demokratickú zmenu²,
- so zreteľom na oznámenie Komisie pre Komisiu z 25. novembra 2014 týkajúce sa transparentnosti v rokovaní o TTIP (C(2014)9052)³ a na rozhodnutia Komisie z 25. novembra 2014 o zverejňovaní informácií o stretnutiach medzi členmi Komisie a organizáciami alebo samostatne zárobkovo činnými osobami (C(2014)9051) a o zverejňovaní informácií o stretnutiach medzi generálnymi riaditeľmi Komisie a organizáciami alebo samostatne zárobkovo činnými osobami (C(2014)9048), na rozsudky a stanoviská Súdneho dvora Európskej únie (C-350/12 P, 2/13, 1/09) o prístupe k dokumentom inštitúcií a rozhodnutie európskej ombudsmanky zo 6. januára 2015 o uzavretí vyšetrovania (OI/10/2014/RA) z jej vlastnej iniciatívy týkajúceho sa vybavovania žiadostí o informácie a prístup k dokumentom zo strany Európskej komisie (transparentnosť),
- so zreteľom na spoločné vyhlásenie Rady pre energetiku EÚ – USA z 3. decembra 2014⁴,
- so zreteľom na integrovaný prístup EÚ k potravinovej bezpečnosti („z farmy na stôl“) stanovený v roku 2004⁵,
- so zreteľom na správu Komisie z 13. januára 2015 o online verejnej konzultácii o ochrane investícií a urovnávaní sporov medzi investormi a štátom (ISDS) v TTIP (SWD(2015)0003),
- so zreteľom na návrhy textov EÚ predložené na diskusiu s USA v rámci kôl rokovaní o TTIP, najmä tie, ktoré Komisia odtajnila a zverejnila, okrem iného na stanovisko EÚ s názvom Regulačné otázky TTIP – strojársky priemysel⁶, Skúška funkčnej rovnocennosti: navrhnutá metodika pre automobilovú regulačnú rovnocennosť⁷ a kapitola o obchode a udržateľnom rozvoji/práca a životné prostredie: dokument EÚ zdôrazňujúci kľúčové otázky a prvky pre ustanovenia v TTIP⁸ a návrhy textov o technických prekážkach obchodu (TBT)⁹, sanitárne a fytosanitárne opatrenia (SPS)¹⁰, uľahčenie cieľ a obchodu¹¹, malé a stredné podniky (MSP)¹², možné ustanovenia o hospodárskej súťaži¹³, možné ustanovenia o štátnych podnikoch a podnikoch, ktorým

¹ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-79-2014-INIT/sk/pdf>

² http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_sk.pdf

³ http://ec.europa.eu/news/2014/docs/c_2014_9052_en.pdf

⁴ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-14-2341_en.htm

⁵ http://ec.europa.eu/dgs/health_consumer/information_sources/docs/from_farm_to_fork_2004_en.pdf

⁶ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153022.pdf

⁷ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153023.pdf

⁸ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153024.pdf

⁹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153025.pdf

¹⁰ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153026.pdf

¹¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153027.pdf

¹² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153028.pdf

¹³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153029.pdf

boli poskytnuté zvláštne alebo výlučné práva alebo oprávnenia¹, možné ustanovenia o dotáciách² a urovnávaní sporov³, počiatočné ustanovenia o spolupráci v oblasti regulácie⁴,

- so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov o Transatlantickom obchodnom a investičnom partnerstve (TTIP) (ECOS-V-063) prijaté počas 110. plenárnej schôdze (11. – 13. februára 2015) a na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému Transatlantické obchodné vzťahy a názory EHSV na posilnenú spoluprácu a prípadnú dohodu o voľnom obchode medzi EÚ a USA zo 4. júna 2014,
 - so zreteľom na konečnú verziu úvodnej správy agentúry ECORYS Komisii s názvom Posúdenie vplyvu udržateľného obchodu na podporu rokovaní o komplexnej dohode o obchode a investíciách medzi Európskou úniou a Spojenými štátmi americkými z 28. apríla 2014⁵,
 - so zreteľom na správu Komisie z roku 2015 o obchodných a investičných prekážkach (COM(2015)0127)⁶,
 - so zreteľom na podrobné posúdenie hodnotenia vplyvu vypracované Európskou komisiou a týkajúce sa Transatlantického obchodného a investičného partnerstva medzi EÚ a Spojenými štátmi, ktoré v apríli 2014 zverejnilo Centrum pre európske politické štúdie pre Európsky parlament,
 - so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia, najmä na uznesenie z 23. októbra 2012 o obchodných a hospodárskych vzťahoch so Spojenými štátmi⁷, uznesenie z 23. mája 2013 o obchodných a investičných rokovaníach EÚ so Spojenými štátmi americkými⁸ a uznesenie z 15. januára 2015 o výročnej správe o činnosti európskeho ombudsmana za rok 2013⁹,
 - so zreteľom na článok 108 ods. 4 a článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre medzinárodný obchod a stanoviská Výboru pre zahraničné veci, Výboru pre rozvoj, Výboru pre hospodárske a menové veci, Výboru pre zamestnanosť a sociálne veci, Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín, Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa, Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, Výboru pre kultúru a vzdelávanie, Výboru pre právne veci, Výboru pre občianske slobody, spravodlivosť a vnútorné veci, Výboru pre ústavné veci a Výboru pre petície (A8-0175/2015),
- A. keďže vývoz prostredníctvom obchodu a rast prostredníctvom investícií sú kľúčové hnacie sily tvorby pracovných miest a hospodárskeho rastu, ktoré si nevyžadujú investície vlády;

¹ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153030.pdf

² http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153031.pdf

³ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/january/tradoc_153032.pdf

⁴ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/february/tradoc_153120.pdf

⁵ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2014/may/tradoc_152512.pdf

⁶ http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2015/march/tradoc_153259.pdf

⁷ Ú. v. EÚ C 68 E, 7.3.2014, s. 53.

⁸ Prijaté texty, P7_TA(2013)0227.

⁹ Prijaté texty, P8_TA(2015)0009.

- B. keďže HDP EÚ do veľkej miery závisí od obchodu a vývozu a prínosné sú preň investície a obchod založené na pravidlách a keďže ambiciózna a vyvážená dohoda s USA by mala podporiť reindustrializáciu Európy a prispieť k dosiahnutiu cieľa na rok 2020, ktorým je zvýšenie HDP EÚ vytvoreného v priemysle z 15 % na 20 %, a to posilnením transatlantického obchodu s tovarom i službami; keďže môže vytvoriť príležitosti najmä pre malé a stredné podniky, mikropodniky (v súlade s definíciou v odporúčaní Komisie 2003/361/ES), klastre a siete podnikov, ktorým necolné prekážky obchodu prekážajú omnoho viac než väčším spoločnostiam, keďže tie využívajú úspory z rozsahu, ktoré im umožňujú ľahší prístup na trhy na oboch stranách Atlantiku; keďže dohoda medzi dvoma najväčšími hospodárskymi blokmi na svete môže potenciálne viesť k vytvoreniu štandardov, noriem a pravidiel, ktoré budú prijaté na celom svete a ktoré budú slúžiť aj na prospech tretích krajín a budú predchádzať ďalšej fragmentácii svetového obchodu; keďže v prípade nepodpisania dohody je možné, že túto úlohu prevezmú tretie krajiny s odlišnými normami a hodnotami;
- C. keďže deväť členských štátov EÚ už podpísalo dvojstrannú dohodu s USA, vďaka čomu sa TTIP môže opierať o osvedčené postupy a je možné ľahšie prekonať prekážky, s ktorými sa tieto členské štáty stretli;
- D. keďže nedávna kríza na hraniciach EÚ a vývoj vo svete poukazujú na to, že sa treba zasadzovať o globálne riadenie a systém vychádzajúci z pravidiel a hodnôt;
- E. keďže vzhľadom na rastúcu previazanosť svetových trhov je veľmi dôležité, aby politici sformovali spôsob, ako budú tieto trhy vzájomne pôsobiť, a toto pôsobenie podporovali; keďže vhodné obchodné pravidlá a odstránenie zbytočných prekážok sú dôležité pre tvorbu pridanej hodnoty pri zachovaní a rozvíjaní pevnej, konkurencieschopnej a diverzifikovanej priemyselnej základne v Európe;
- F. keďže pokusy EÚ o vyriešenie problémov zmeny klímy, ochrany životného prostredia a bezpečnosti spotrebiteľa vyústili do vysokých regulačných nákladov pre podniky v EÚ spolu s vysokými cenami surovín a elektrickej energie, čo v prípade opomenutia v TTIP môže urýchliť premiestňovanie výroby, deindustrializáciu a stratu pracovných miest, a tak ohroziť reindustrializáciu EÚ a dosiahnutie cieľov v oblasti zamestnanosti, čím sa môžu zmariť aj samotné politické ciele právnych predpisov EÚ;
- G. keďže dobre navrhnutá obchodná dohoda by mohla prispieť k využitiu príležitostí globalizácie; keďže silná a ambiciózna obchodná dohoda by sa nemala zameriavať len na znižovanie colných taríf a necolných prekážok obchodu, ale mala by byť aj nástrojom na ochranu pracovníkov, spotrebiteľov a životného prostredia; keďže silná a ambiciózna dohoda je príležitosťou na vytvorenie rámca posilnením regulácie na najvyššiu úroveň v súlade s našimi spoločnými hodnotami, čím sa zabráni sociálnemu a environmentálnemu dumpingu a zabezpečí sa vysoká úroveň ochrany spotrebiteľov so zreteľom na spoločný cieľ otvorenej hospodárskej súťaže za rovnakých podmienok;
- H. keďže aj keď spoločné prísne normy sú v záujme spotrebiteľov, treba poznamenať, že konvergencia má zmysel aj pre podniky, pretože vyššie náklady vyplývajúce z prísnejších noriem sa môžu lepšie kompenzovať zvýšením úspor z rozsahu na potenciálnom trhu s 850 miliónmi zákazníkov;
- I. keďže predchádzajúce obchodné dohody boli pre európske hospodárstvo veľkým prínosom, je ťažké posúdiť a predvídať skutočný dosah TTIP na hospodárstva EÚ a USA, pokiaľ prebiehajú rokovania a štúdie ukazujú protichodné výsledky; keďže

samotná dohoda o TTIP nevyrieši dlhodobé štrukturálne hospodárske problémy a ich základné príčiny v EÚ, ale mala by sa považovať za prvok širšej európskej stratégie tvorby pracovných miest a rastu, a očakávania v súvislosti s TTIP by mali zodpovedať úrovni ambícií, ktorá sa v rokovaníach dosiahne;

- J. keďže dôsledky ruského embarga jasne poukázali na trvalý geopolitický význam poľnohospodárstva, význam prístupu k radu rôznych poľnohospodárskych trhov a potrebu silných a strategických obchodných partnerstiev so spoľahlivými obchodnými partnermi;
- K. keďže pre európske poľnohospodárstvo je dôležité zabezpečiť vzájomne výhodnú obchodnú dohodu s USA s cieľom zlepšiť postavenie Európy ako kľúčového aktéra na svetovom trhu bez toho, aby boli ohrozené súčasné normy kvality európskych poľnohospodárskych výrobkov a budúce zlepšenia týchto noriem, pričom sa zachová európsky model poľnohospodárstva a zabezpečí sa jeho ekonomická a spoločenská rentabilita;
- L. keďže obchodné a investičné toky nie osobitným cieľom a dobré podmienky bežných občanov, pracovníkov a spotrebiteľov, ako aj rozšírené príležitosti pre podniky ako hnacia sila rastu a pracovných miest sú referenčným ukazovateľom obchodnej dohody; keďže dohoda o TTIP by mala byť príkladom dobrej obchodnej dohody zodpovedajúcej týmto požiadavkám, aby slúžila ako príklad pre naše budúce rokovania s inými obchodnými partnermi;
- M. keďže na to, aby sa v rokovaníach dosiahol kvalitný výsledok, sa vyžaduje určitý stupeň dôvery, a obmedzená úroveň transparentnosti, ktorou sa rokovania v minulosti vyznačovali, viedla k nedostatkom v súvislosti s demokratickou kontrolou procesu rokovaní;
- N. keďže predseda Komisie Juncker v politických usmerneniach jasne znova zdôraznil, že chce vyváženú a rozumnú obchodnú dohodu s USA a že kým EÚ a USA môžu významne pokročiť vo vzájomnom uznávaní noriem pre výrobky a vo vypracovaní transatlantických noriem, EÚ neobetuje vlastné normy týkajúce sa bezpečnosti (potravín), zdravia, zdravia zvierat, sociálne a environmentálne normy a normy na ochranu údajov a ani našu kultúrnu rozmanitosť; pripomína, že bezpečnosť potravín, ktoré konzumujeme, ochrana osobných údajov Európanov a ich služby vo všeobecnom záujme sú nespochybniteľné, pokiaľ cieľom nie je dosiahnutie vyššej úrovne ochrany;
- O. keďže je dôležité zabezpečiť uspokojivé ukončenie rokovaní o dohode o bezpečnom prístave USA – EÚ a o zastrešujúcej dohode o ochrane údajov;
- P. keďže predseda Komisie Juncker v politických usmerneniach takisto jasne uviedol, že nebude súhlasiť s tým, aby právomoc súdov v členských štátoch obmedzovali osobitné režimy pre spory investorov; keďže teraz, keď sú k dispozícii výsledky verejnej konzultácie o ochrane investícií a urovnávaní sporov medzi investorom a štátom v TTIP, prebieha proces posudzovania príspevkov v rámci troch európskych inštitúcií, ako aj medzi nimi a dochádza k výmene informácií s občianskou spoločnosťou a podnikateľským sektorom o najlepšom spôsobe dosiahnutia ochrany investícií a rovnakom zaobchádzaní s investormi pri zaručení práva štátov na vlastnú reguláciu;
- Q. keďže Európsky parlament plne podporuje rozhodnutie Rady odtajniť smernice týkajúce sa rokovaní a iniciatívu Komisie za transparentnosť; keďže živá verejná diskusia o TTIP

v Európe poukázala na potrebu transparentnejšieho a inkluzívnejšieho vedenia rokovaní o TTIP, v rámci ktorého sa zohľadnia obavy európskych občanov a výsledky rokovaní sa oznámia širokej verejnosti;

- R. keďže rozhovory medzi USA a EÚ prebiehajú od júla 2013, ale doposiaľ sa nedospelo k spoločnému textu;
- S. keďže sa očakáva, že dohoda o TTIP bude zmiešanou dohodou vyžadujúcou si ratifikáciu Európskym parlamentom a všetkými 28 členskými štátmi EÚ;
- 1. verí, že EÚ a USA sú kľúčovými strategickými partnermi; zdôrazňuje, že TTIP je najvýznamnejší projekt EÚ a USA v súčasnosti a malo by oživiť celé transatlantické partnerstvo, nielen jeho obchodné aspekty; zdôrazňuje, že jeho úspešné uzavretie má veľký politický význam;
- 2. v súvislosti s pokračujúcimi rokovaniami o TTIP adresuje Komisii tieto odporúčania:
 - a) v súvislosti s rozsahom a širšími súvislosťami:
 - (i) zabezpečiť, aby transparentné rokovania o TTIP viedli k ambicióznej, komplexnej a vyváženej obchodnej a investičnej dohode na vysokej úrovni, ktorá by podporila udržateľný rast so spoločnými prínosmi vo všetkých členských štátoch a vzájomnými a recipročnými výhodami medzi partnermi, zvýšila by medzinárodnú konkurencieschopnosť a otvorila by nové možnosti pre spoločnosti EÚ, najmä malé a stredné podniky, podporila tvorbu vysokokvalitných pracovných miest pre európskych občanov a ktorá by bola priamym prínosom pre európskych spotrebiteľov; obsah a vykonávanie dohody sú dôležitejšie ako rýchlosť rokovaní;
 - (ii) zdôrazniť, že zatiaľ čo rokovania o TTIP sa skladajú z troch hlavných oblastí – ambiciózne zlepšenie vzájomného prístupu na trh (pre tovar, služby, investície a verejné zákazky na všetkých úrovniach verejnej správy), zníženie necolných prekážok a zvýšenie kompatibility regulačných režimov a rozvíjanie spoločných pravidiel na riešenie spoločných globálnych obchodných úloh a príležitosti – všetky tieto oblasti sú rovnako dôležité, aby sa zahrnuli do komplexného balíka; dohoda o TTIP by mala byť ambiciózna a záväzná na všetkých úrovniach vlád na oboch stranách Atlantiku, mala by viesť k trvalému a skutočnému otvoreniu trhu na základe reciprocity a k uľahčeniu obchodu v reálnej praxi a mala by sa v nej venovať osobitná pozornosť štrukturálnym opatreniam na dosiahnutie širšej transatlantickej spolupráce pri zachovaní regulačných noriem a ochrany spotrebiteľov a zabránení sociálnemu, fiškálnemu a environmentálnemu dumpingu;
 - (iii) mať na pamäti strategický význam hospodárskeho vzťahu medzi EÚ a USA vo všeobecnosti a najmä v rámci TTIP, okrem iného ako príležitosť na podporu zásad a hodnôt zakotvených v rámci založenom na pravidlách, ktoré EÚ a USA vyznávajú a chránia, a navrhnúť víziu a spoločný prístup ku globálnemu obchodu, investíciám a otázkam súvisiacim s obchodom, ako sú vysoké štandardy, normy a predpisy, s cieľom vytvoriť širšiu transatlantickú víziu a spoločný súbor strategických cieľov; vziať do úvahy, že vzhľadom na veľkosť transatlantického trhu je TTIP príležitosťou na

formovanie a reguláciu medzinárodného obchodného poriadku s cieľom zabezpečiť, aby oba bloky v prepojenom svete prosperovali;

- (iv) zabezpečiť, najmä vzhľadom na nedávny pozitívny vývoj v Svetovej obchodnej organizácii (WTO), aby dohoda s USA slúžila ako základ na rozsiahlejšie obchodné rokovania a aby nebránila ani nepôsobila proti procesu WTO; dvojstranné a viacstranné obchodné dohody by sa vo všeobecnosti mali považovať za druhú najlepšiu možnosť a nesmú brániť úsiliu vynakladanému na dosiahnutie výrazných zlepšení na viacstrannej úrovni; v TTIP sa musí zabezpečiť súčinnosť s inými obchodnými dohodami, o ktorých sa v súčasnosti rokujú;
 - (v) vziať do úvahy, že ZFEÚ vymedzuje obchodnú politiku EÚ ako neoddeliteľnú súčasť celkovej vonkajšej činnosti EÚ, a preto treba posúdiť dôsledky konečnej dohody, berúc do úvahy príležitosti, ako je ľahší prístup na trh vďaka spoločným transatlantickým normám, a riziká, ako je odklonenie obchodu od rozvojových krajín z dôvodu narušenia colných preferencií;
 - (vi) zabezpečiť, aby dohoda zaručila úplné dodržiavanie noriem EÚ v oblasti základných práv prostredníctvom doložky o základných právach ako štandardnej súčasti obchodných dohôd EÚ s tretími krajinami, ktorá bude právne záväzná a bude mať pozastavujúci účinok;
- b) v súvislosti s prístupom na trh:
- (i) zabezpečiť, aby boli ponuky prístupu na trh v rôznych oblastiach vzájomné, rovnako ambiciózne a aby odzrkadľovali očakávania oboch strán; zdôrazňuje, že v týchto oblastiach musí byť rovnováha medzi jednotlivými návrhmi;
 - (ii) zamerať sa na odstránenie všetkých colných sadzieb, pričom treba zohľadniť skutočnosť, že existuje niekoľko citlivých poľnohospodárskych a priemyselných produktov na oboch stranách, v prípade ktorých treba počas rokovaní dohodnúť podrobné zoznamy; stanoviť pre najcitlivejšie produkty primerané prechodné obdobia a kvóty a v niektorých málo prípadoch ich vylúčiť vzhľadom na skutočnosť, že v mnohých prípadoch majú tieto produkty vyššie výrobné náklady v EÚ z dôvodu predpisov platných v EÚ;
 - (iii) začleniť do dohody ochrannú doložku, ako sa jasne uvádza v rokovacom mandáte, na ktorú by sa mohlo odvolať, ak by zvýšenie dovozu príslušného výrobku mohlo vážne poškodiť domácu výrobu, s osobitným odkazom na výrobu potravín a energeticky náročné odvetvia, odvetvia ohrozené únikom uhlíka a odvetvia chemického priemyslu, surovín a oceliarstva v EÚ;
 - (iv) mať na pamäti, že keďže EÚ je najväčší obchodný blok na svete, vo vysoko špecializovanom sektore služieb má EÚ dôležité mimoriadne záujmy, napríklad v oblasti strojárskych a iných odborných služieb, telekomunikačných, finančných alebo dopravných služieb;
 - (v) zlepšiť prístup na trh pre služby v súlade s prístupom založeným na

hybridnom zozname s použitím pozitívnych zoznamov pre prístup na trh, pričom služby, ktoré sa majú otvoriť pre zahraničné spoločnosti, sú výslovne uvedené a nové služby sú vylúčené, pričom treba zabezpečiť, aby sa prípadné doložky o povinnosti zdržať sa konania a doložky znemožňujúce návrat do pôvodného stavu (ratchet clauses) uplatňovali iba na ustanovenia o nediskriminácii a umožnili dostatočnú flexibilitu, aby sa služby vo všeobecnom hospodárskom záujme dostali späť pod verejnú kontrolu, a aby sa zohľadnil vznik nových a inovatívnych služieb, pričom v prípade vnútroštátnych otázok by sa mali použiť negatívne zoznamy;

- (vi) na rokovaníach by sa mala zmysluplne venovať pozornosť súčasným obmedzeniam USA týkajúcim sa námorných a leteckých dopravných služieb, ktoré vlastní európske podniky v dôsledku právnych predpisov USA, ako je Jonesov zákon, zákon o bagrovaní dna zahraničnými operátormi, federálny zákon o letectve a zákon USA o vzdušnej kabotáži, a mali by ich odstrániť, a to aj v súvislosti s kapitálovými obmedzeniami zahraničného vlastníctva leteckých dopravcov, čo vážne obmedzuje prístup na trh pre spoločnosti EÚ, ako aj inováciu v samotných USA;
- (vii) vychádzať zo spoločného vyhlásenia zodpovedajúceho jasnému záväzku rokujúcich strán vylúčiť súčasné a budúce služby všeobecného záujmu, ako aj služby všeobecného hospodárskeho záujmu z rozsahu pôsobnosti TTIP (vrátane okrem iného vodovodných systémov, systémov zdravotnej starostlivosti, sociálnych služieb, systémov sociálneho zabezpečenia a vzdelávania), zabezpečiť, aby vnútroštátne a miestne orgány mali naďalej plné právo zavádzať, prijímať, zachovávať alebo rušiť akékoľvek opatrenia, pokiaľ ide o zadávanie, organizovanie, financovanie a poskytovanie verejných služieb, ako je stanovené v zmluvách, ako aj v mandáte EÚ na rokovania; toto vylúčenie by sa malo uplatniť bez ohľadu na to, ako sú služby poskytované a financované;
- (viii) čo najviac sa usilovať zabezpečiť vzájomné uznávanie odborných kvalifikácií, najmä prostredníctvom vytvorenia právneho rámca s federálnymi štátmi, ktoré majú regulačné právomoci v tejto oblasti, s cieľom umožniť odborníkom z EÚ a USA pôsobenie na oboch stranách Atlantického oceánu a uľahčiť mobilitu investorov, odborníkov, vysokokvalifikovaných pracovníkov a technikov medzi EÚ a USA v sektoroch, ktoré spadajú pod TTIP;
- (ix) mať na pamäti, že zjednodušenie vízového režimu pre európskych dodávateľov služieb a tovaru je kľúčovým prínosom dohody, a zvýšiť v rámci rokovaní politický tlak na USA s cieľom zaručiť úplnú vízovú reciprocitu a rovnaké zaobchádzanie pre všetkých občanov členských štátov EÚ bez diskriminácie, pokiaľ ide o ich vstup do USA;
- (x) kombinovať rokovania o prístupe na trh pre finančné služby s konvergenciou nariadenia o rozpočtových pravidlách na najvyššej úrovni s cieľom podporiť zavedenie a zlučiteľnosť potrebnej regulácie, aby sa posilnila finančná stabilita, zabezpečila primeraná ochrana spotrebiteľov využívajúcich finančné produkty a služby a aby sa podporilo pokračujúce úsilie o spoluprácu na iných medzinárodných fórach, ako sú Bazilejský výbor pre bankový dohľad a Rada pre finančnú stabilitu; zabezpečiť, aby

toto úsilie o spoluprácu neobmedzovalo zvrchovanosť EÚ a členských štátov zvrchovanosť v oblasti regulácie a dohľadu vrátane ich schopnosti zakázať určité finančné produkty a činnosti;

- (xi) zaviesť posilnenú spoluprácu medzi EÚ, členskými štátmi a USA vrátane mechanizmov na účinnejšiu medzinárodnú spoluprácu s cieľom stanoviť prísnejšie globálne normy proti finančnej a daňovej trestnej činnosti a korupcii;
- (xii) zabezpečiť, aby súbor právnych predpisov EÚ týkajúci sa ochrany osobných údajov nebol ohrozený liberalizáciou dátových tokov, najmä v oblasti elektronického obchodu a finančných služieb a zároveň uznať dôležitosť dátových tokov ako opory transatlantického obchodu a digitálneho hospodárstva; začleniť do návrhu ako hlavnú prioritu komplexné a jednoznačné horizontálne samostatné ustanovenie vychádzajúce z článku XIV Všeobecnej dohody o obchode so službami (GATS), ktoré z dohody úplne vyníma existujúci aj budúci právny rámec EÚ na ochranu osobných údajov bez akejkoľvek podmienky súladu s inými časťami dohody o TTIP; rokovať o ustanoveniach, ktoré sa týkajú toku osobných údajov len za predpokladu, že je zaručené a rešpektované úplné dodržiavanie pravidiel o ochrane osobných údajov na oboch stranách Atlantiku, spolupracovať s USA s cieľom podnietiť tretie krajiny, aby prijali podobné prísne normy ochrany údajov na celom svete;
- (xiii) pamätať na to, že súhlas Európskeho parlamentu s konečnou dohodou o TTIP môže byť ohrozený, ak sa úplne nezastaví plošné hromadné sledovanie zo strany USA a nenájde sa vhodné riešenie týkajúce sa práv občanov EÚ na súkromie údajov vrátane administratívnych a súdnych opravných prostriedkov, ako sa uvádza v odseku 74 uznesenia Európskeho parlamentu z 12. marca 2014¹;
- (xiv) zaručiť urýchlené a úplné obnovenie dôvery medzi EÚ a USA, ktorá bola narušená škandálmi s hromadným sledovaním;
- (xv) začleniť ambicióznou kapitolu o hospodárskej súťaži, ktorou sa zabezpečí, aby sa riadne dodržiavali právne predpisy EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, najmä v digitálnom svete; zabezpečiť, aby sa súkromné podniky mohli zapojiť do spravodlivej súťaže so štátom vlastnenými alebo štátom kontrolovanými podnikmi; zabezpečiť, aby štátne dotácie boli regulované a podliehali transparentnému systému kontroly;
- (xvi) požadovať otvorenú hospodársku súťaž v rámci digitálneho hospodárstva, ako aj jeho rozvoj, ktoré má síce vo svojej podstate globálny charakter, ale jeho hlavné základne sa nachádzajú v EÚ a USA; zdôrazňovať pri rokovaní, že digitálne hospodárstvo musí byť ústredným prvkom transatlantického trhu, pokiaľ ide o vplyv na svetové hospodárstvo a ďalší rozvoj svetových trhov;
- (xvii) mať na pamäti, že pokiaľ ide o služby informačnej spoločnosti a telekomunikačné služby, je mimoriadne dôležité, aby TTIP zabezpečilo

¹ Prijaté texty, P7_TA(2014)0230.

rovnaké podmienky, a teda rovnaký a transparentný prístup spoločností EÚ poskytujúcich služby na trh USA, založený na reciprocite, ako aj povinnosť amerických poskytovateľov služieb dodržiavať všetky príslušné odvetvové normy a normy bezpečnosti výrobkov, ako aj práva spotrebiteľa a konať v súlade s nimi pri poskytovaní služieb v Európe alebo európskym zákazníkom;

- (xviii) prostredníctvom právne záväznej všeobecnej doložky s platnosťou pre celú dohodu a v plnom súlade s Dohovorom UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov zabezpečiť, aby zmluvné strany mali vyhradené právo prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie (najmä regulačnej a/alebo finančnej povahy) týkajúce sa ochrany alebo podpory kultúrnej a jazykovej rozmanitosti, a to v súlade s príslušnými článkami ZFEÚ, ako aj slobody médií a pluralizmu médií bez ohľadu na použitú technológiu a distribučnú platformu a so zreteľom na to, že z mandátu, ktorý udelili členské štáty Európskej komisii, sú výslovne vylúčené audiovizuálne služby;
- (xix) určiť, že žiadne ustanovenie dohody nemá vplyv na možnosť EÚ alebo jej členských štátov poskytovať dotácie a finančnú podporu kultúrnemu priemyslu, ako aj kultúrnym, vzdelávacím, audiovizuálnym a tlačovým službám;
- (xx) potvrdiť, že v dôsledku záväzkov vyplývajúcich z dohody o TTIP nebude spochybnený systém pevne stanovených cien kníh, novín a časopisov;
- (xxi) všeobecnou doložkou zaručiť právo členských štátov EÚ prijať alebo zachovať akékoľvek opatrenie týkajúce sa poskytovania všetkých vzdelávacích a kultúrnych služieb, ktoré fungujú na neziskovom základe, a/alebo na ktoré sa v akejkoľvek miere poskytujú verejné prostriedky alebo sa akoukoľvek formou poskytuje štátna podpora, a zaručiť, aby zahraniční poskytovatelia financovaní zo súkromných zdrojov spĺňali tie isté požiadavky v oblasti kvality a akreditácie ako domáci poskytovatelia;
- (xxii) vzhľadom na obrovský záujem zo strany európskych spoločností, najmä MSP pri získavaní nediskriminačného prístupu k verejným zákazkám v USA na federálnej aj subfederálnej úrovni, napríklad na stavebné služby, inžinierske práce, dopravnú a energetickú infraštruktúru a tovar a služby, zaujať ambiciózny prístup ku kapitole o verejnom obstarávaní a zároveň dodržiavať jej súlad s novými smernicami EÚ o verejnom obstarávaní a udeľovaní koncesií, a to s cieľom napraviť v súlade so zásadou reciprocity veľké rozdiely, ktoré v súčasnosti existujú v oblasti miery otvorenosti oboch trhov verejného obstarávania na oboch stranách Atlantiku, výrazným otvorením trhu USA (ktorý sa stále riadi zákonom o nákupe amerických výrobkov z roku 1933) na federálnej a subfederálnej úrovni, ako aj na základe záväzkov prijatých v rámci Dohody o vládnom obstarávaní (GPA) a odstránením obmedzení, ktoré sa v súčasnosti v USA uplatňujú na federálnej úrovni, na úrovni jednotlivých štátov a na miestnej úrovni; a vytvoriť mechanizmy, ktorými sa zaručí, aby záväzky, ktoré prijali federálne orgány USA, boli dodržiavané na všetkých politických a administratívnych úrovniach;

- (xxiii) s cieľom vytvoriť otvorené, nediskriminačné a predvídateľné procesné požiadavky, na základe ktorých sa zaručí rovnaký prístup spoločnostiam, najmä MSP, z EÚ a z USA pri uchádzaní sa o verejné zákazky, zabezpečiť, aby USA zvýšili transparentnosť rozhodovacieho postupu, ktorý sa uplatňuje na ich území;
 - (xxiv) podporovať spoluprácu medzi EÚ a USA na medzinárodnej úrovni s cieľom podporiť spoločné normy udržateľnosti pre verejné obstarávanie na všetkých federálnych a subfederálnych úrovniach správy, okrem iného pri vykonávaní nedávno revidovanej Dohody o vládnom obstarávaní; a prijatie a dodržiavanie pravidiel týkajúcich sa sociálnej zodpovednosti podnikov na základe usmernení Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) pre nadnárodné spoločnosti;
 - (xxv) zabezpečiť, aby sa USA zapojili do procesu rokovaní s cieľom dosiahnuť zmysluplné výsledky v sprístupnení amerických verejných zákaziek spoločnostiam EÚ;
 - (xxvi) uvedomovať si v súvislosti s verejným obstarávaním citlivú povahu obrany a bezpečnosti a zohľadniť ciele, ktoré stanovili hlavy štátov a predsedovia vlád počas zasadnutia Rady pre obranu v roku 2013 s cieľom podporiť vytvorenie európskeho bezpečnostného a obranného trhu a európskej obrannej technologickej a priemyselnej základne (EDTIB);
 - (xxvii) zabezpečiť, aby sa rokovania o pravidlách pôvodu zamerali na zladenie prístupov EÚ a USA a na stanovenie účinných pravidiel pôvodu, čím sa zabráni oslabeniu pravidiel pôvodu inými dohodami, považovať rokovania za príležitosť dosiahnuť pokrok smerom k spoločným normám v oblasti povinného označovania pôvodu výrobkov; vzhľadom na skončenie rokovaní o komplexnej hospodárskej a obchodnej dohode (CETA) medzi EÚ a USA a možnú aktualizáciu dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Mexikom bude treba zvážiť možnosť a rozsah kumulácie; mať však na zreteli, že účelom TTIP je uľahčovať obchod s produktmi vyrobenými výhradne v USA a EÚ a nie umožňovať dovoz z tretích krajín, z tohto dôvodu bude treba zvážiť príležitostné vylúčenie určitých produktov a zaručiť vylúčenie akejkoľvek formy kumulácie pre citlivé sektory;
 - (xxviii) zaručiť, aby dohoda o TTIP bola otvorenou dohodou a hľadať spôsoby ako dôležitých partnerov, ktorí majú záujem na rokovaníach o TTIP vzhľadom na uzatvorené dohody o colnej únii s EÚ alebo s USA, aktívnejšie informovať o vývoji;
- c) pokiaľ ide o regulačnú spoluprácu, pilier súdržnosti a necolné prekážky obchodu:
- (i) zabezpečiť, aby sa kapitolou o spolupráci v oblasti regulácie podporovalo transparentné, účinné hospodárske prostredie podporujúce hospodársku súťaž prostredníctvom identifikácie a prevencie potenciálnych budúcich necolných prekážok obchodu, ktoré majú neprimeraný dosah na MSP, a uľahčenia obchodu a investícií a aby sa súčasne rozvíjala a zabezpečila čo najvyššia úroveň právnych predpisov v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti podľa zásady predbežnej opatrnosti, ktorá je stanovená v článku 191 ZFEÚ, spotrebiteľov, práce a životného prostredia a životných

podmienok zvierat a kultúrnej rozmanitosti, ktorá existuje v EÚ; podporovať vytvorenie štruktúrovaného dialógu a spolupráce medzi regulačnými orgánmi, ktoré by boli čo najtransparentnejšie a na ktorých by sa zúčastnili zainteresované strany, a pritom v plnej miere rešpektovať regulačnú autonómiu; začleniť prierezové disciplíny týkajúce sa jednotnosti a transparentnosti regulácie pri navrhovaní a implementácii účinných, nákladovo efektívnych a vo väčšej miere zlučiteľných predpisov v oblasti tovarov a služieb; účastníci rokovaní na oboch stranách musia určiť a veľmi jasne vyjadriť, ktoré technické postupy a normy sú základné a nemožno ich ohroziť, ktoré môžu byť predmetom spoločného prístupu, v ktorých oblastiach je žiaduce vzájomné uznávanie založené na spoločnej vysokej úrovni a pevnom systéme dohľadu nad trhom a v ktorých oblastiach jednoducho možno zlepšiť výmenu informácií na základe skúseností z niekoľkoročných rokovaní prebiehajúcich na rôznych fórach vrátane Transatlantickej hospodárskej rady a fóra na vysokej úrovni pre spoluprácu v oblasti regulácie, aby sa tiež zabezpečilo, aby dohoda nemala vplyv na normy, ktoré sa ešte len majú stanoviť v oblastiach, v ktorých sa právne predpisy alebo normy v USA v porovnaní s EÚ veľmi líšia, napríklad pokiaľ ide o vykonávanie existujúcich (rámcových) právnych predpisov (napr. REACH), prijatie nových zákonov (napr. o klonovaní) alebo budúce definície ovplyvňujúce úroveň ochrany (napr. chemické látky poškodzujúce endokrinný systém); zabezpečiť, aby v žiadnom ustanovení o regulačnej spolupráci v TTIP nebola stanovená procedurálna povinnosť prijať príslušné akty EÚ, a aby v tejto súvislosti neboli stanovené ani žiadne vymáhateľné práva;

- (ii) vychádzať pri rokovaní o opatreniach týkajúcich sa sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení a technických prekážok obchodu z kľúčových zásad multilaterálnych dohôd týkajúcich sa sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení a technických prekážok obchodu a chrániť európske normy a postupy týkajúce sa sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení; v prvom rade sa zamerať na odstránenie alebo podstatné zníženie zaťažujúcich opatrení týkajúcich sa sanitárnych a fyto-sanitárnych opatrení vrátane súvisiacich dovozných postupov; zabezpečiť predovšetkým, aby sa predbežné povolenia, povinné protokoly alebo kontroly pred preclením neuplatňovali ako trvalé dovozné opatrenie; dosiahnuť väčšiu transparentnosť a otvorenosť, vzájomné uznávanie rovnocenných noriem, výmeny najlepších postupov, posilnenie dialógu medzi regulačnými orgánmi a zainteresovanými subjektmi a posilnenie spolupráce v medzinárodných normalizačných orgánoch; v rokovaní o sanitárnych a fyto-sanitárnych opatreniach a technických prekážkach obchodu zabezpečiť, aby prísne normy, ktoré boli zavedené s cieľom zaistiť bezpečnosť potravín, zdravie ľudí, zvierat a rastlín v EÚ, neboli nijako ohrozené;
- (iii) uznať, že v oblastiach, v ktorých sa pravidlá EÚ a USA veľmi odlišujú, napríklad v oblasti verejnej zdravotnej starostlivosti, geneticky modifikovaných organizmov, využívania hormónov v sektore hovädzieho dobytku, REACH a jeho vykonávania a klonovania zvierat na hospodárske účely, sa neuzavrie žiadna dohoda, a preto o týchto otázkach nerokovať;
- (iv) podnecovať USA, aby odstránili zákaz dovozu hovädzieho mäsa z EÚ;

- (v) v súvislosti s kapitolou o horizontálnej spolupráci v oblasti regulácie podporiť bilaterálnu spoluprácu v oblasti regulácie s cieľom predísť zbytočným rozdielom, najmä v súvislosti s novými technológiami a službami, v záujme konkurencieschopnosti Európy a USA a výberu spotrebiteľa; dosiahnuť to posilnenou výmenou informácií a zlepšiť prijatie a uplatňovanie medzinárodných nástrojov, pričom sa bude rešpektovať zásada subsidiarity, na základe úspešných medzinárodných skúseností, ako sú napríklad normy ISO alebo v rámci Svetového fóra EHK OSN pre harmonizáciu predpisov o vozidlách (WP.29); mať na pamäti, že uznanie rovnocennosti čo najväčšieho počtu predpisov v oblasti bezpečnosti automobilov na základe overenej rovnocennej úrovne ochrany by bolo jedným z najväčších úspechov dohody; zabezpečiť, aby predchádzajúce posúdenie vplyvu na regulačný akt okrem svojho vplyvu na obchod a investície nemalo vplyv na spotrebiteľov a životné prostredie; podporovať regulačnú zlučiteľnosť bez ohrozenia oprávnených regulačných a politických cieľov a právomocí zákonodarcov EÚ a USA;
 - (vi) určiť ako cieľ naďalej zaručovať vysokú úroveň bezpečnosti výrobkov v rámci EÚ pri súčasnom odstránení zbytočnej duplicity v testovaní, ktorá spôsobuje plytvanie zdrojmi, hlavne v prípade nízkorizikových výrobkov;
 - (vii) zamerať sa na otázky cieľ, ktoré idú nad rámec pravidiel, ktoré obsahuje Dohoda WTO o uľahčení obchodu, a zdôrazňovať, že aby sa dosiahlo skutočné odstránenie administratívnej záťaže, je potrebné usilovať sa o dosiahnutie maximálneho stupňa regulačného zosúladenia politík a postupov súvisiacich s clami a hranicami;
 - (viii) v súvislosti s budúcou regulačnou spoluprácou jasne vymedziť, ktoré opatrenia sa týkajú technických prekážok obchodu a duplicitného alebo zbytočného administratívneho zaťaženia a formalít a ktoré súvisia so základnými normami a predpismi alebo postupmi, ktoré slúžia na dosahovanie cieľov verejnej politiky;
 - (ix) plne rešpektovať zavedené regulačné systémy na oboch stranách Atlantiku, ako aj úlohu Európskeho parlamentu v rozhodovacom procese EÚ a jeho demokratickú kontrolu regulačných procesov EÚ pri vytváraní rámca na budúcu spoluprácu a zároveň zabezpečiť maximálnu transparentnosť a postupovať obozretne za súčasného vyváženého zapojenia zainteresovaných subjektov v rámci konzultácií, ktoré sú súčasťou vypracovania regulačného návrhu, a nezdržiavať európsky legislatívny proces; špecifikovať úlohu, zloženie a právny status Rady pre spoluprácu v oblasti regulácie so zreteľom na to, že akékoľvek priame a povinné uplatňovanie jej odporúčaní by znamenalo porušenie postupov tvorby práva stanovených v zmluvách; sledovať tiež, aby v plnej miere chránila schopnosť národných, regionálnych a miestnych orgánov prijímať vlastné politiky, najmä v sociálnej a environmentálnej oblasti;
- d) v súvislosti s pravidlami:
- (i) kombinovať rokovania o prístupe na trh a spolupráci v oblasti regulácie so zavedením ambiciózných pravidiel a zásad a mať pritom na zreteli, že v každom pilieri sa vyskytujú citlivé otázky, ako sú napríklad, ale nie

výlučne, otázky trvalo udržateľného rozvoja, energetiky, malých a stredných podnikov, investícií a štátnych podnikov;

- (ii) zabezpečiť, aby kapitola o udržateľnom rozvoji bola záväzná a vykonateľná a zameriavala sa na úplnú a účinnú ratifikáciu, vykonávanie a presadzovanie ôsmich základných dohovorov Medzinárodnej organizácie práce (MOP) a ich obsahu, programu MOP v oblasti dôstojnej práce a základných medzinárodných dohôd v oblasti životného prostredia; ustanovenia sa musia zameriavať na ďalšie zvýšenie úrovne ochrany pracovných a ekologických noriem; ambiciózna kapitola o obchode a udržateľnom rozvoji musí tiež obsahovať pravidlá týkajúce sa sociálnej zodpovednosti podnikov na základe usmernení OECD pre nadnárodné spoločnosti a jasne štruktúrovaného dialógu s občianskou spoločnosťou;
- (iii) zabezpečiť, aby sa pracovné a ekologické normy neobmedzovali na kapitolu o obchode a udržateľnom rozvoji, ale aby boli zastúpené rovnako v ostatných oblastiach dohody, ako sú investície, obchod so službami, spolupráca v oblasti regulácie a verejné obstarávanie;
- (iv) zabezpečiť, aby boli pracovné a ekologické normy vykonateľné, a to tým, že sa nadviaže na dobré skúsenosti s existujúcimi dohodami o voľnom obchode EÚ a USA a na vnútroštátne predpisy; zabezpečiť, aby uplatňovanie a dodržiavanie ustanovení týkajúcich sa práce podliehalo účinnému monitorovaciemu procesu, ktorý zahŕňa sociálnych partnerov a občiansku spoločnosť, ako aj všeobecnému mechanizmu urovnávania sporov, ktorý sa uplatňuje na celú dohodu;
- (v) zabezpečiť, aby pri plnom dodržaní vnútroštátnych právnych predpisov zamestnanci transatlantických spoločností registrovaní podľa práva členského štátu EÚ mali prístup k informáciám a konzultáciám v súlade so smernicou o Európskej zamestnaneckej rade;
- (vi) zaručiť, aby sa preskúmal vplyv dohody o TTIP na hospodárstvo, sociálnu oblasť a životné prostredie prostredníctvom dôkladného a objektívneho posúdenia vplyvu trvalo udržateľného obchodu (SIA) v plnom súlade so smernicou EÚ o SIA s jasným a dôkladným zapojením všetkých príslušných zainteresovaných strán, a to aj občianskej spoločnosti; vyzýva Komisiu, aby uskutočnila porovnávacie hĺbkové štúdie pre každý členský štát a vyhodnotila konkurencieschopnosť odvetví EÚ a rovnakých odvetví USA s cieľom vytvoriť prognózu stratených a získaných pracovných miest v odvetviach v každom členskom štáte, pričom náklady na prispôsobenie by mohli sčasti kryť finančné prostriedky EÚ a členských štátov;
- (vii) zachovať cieľ vymedzenia osobitnej kapitoly pre energie vrátane priemyselných surovín; zabezpečiť, aby obe strany počas rokovaní preskúmali možnosti na uľahčenie vývozu energií, aby sa dohodou o TTIP zrušili všetky existujúce obmedzenia či prekážky vývozu palív vrátane LNG a ropy medzi oboma obchodnými partnermi s cieľom vytvoriť konkurencieschopný, transparentný a nediskriminačný trh s energiou, čím sa podporí diverzifikácia energetických zdrojov, prispeje sa k bezpečnosti dodávok a docielia sa nižšie ceny za energie; zdôrazňuje, že do tejto kapitoly o energetike musia byť začlenené jasné záruky, že normy EÚ

v oblasti životného prostredia a ciele v oblasti klímy sa nesmú narušiť; podnietiť spoluprácu medzi EÚ a USA tak, aby sa skoncovalo s výnimkami v oblasti dane z palív pre komerčnú leteckú dopravu, v súlade s odhodlaním skupiny G20 postupne odstrániť dotácie na fosílna palivá;

- (viii) zabezpečiť, aby právo každého partnera na riadenie a reguláciu prieskumu, využívania a výroby energetických zdrojov ostalo dohodou nedotknuté, ale keď sa rozhodne o využívaní tohto zdroja, aby sa uplatňovala zásada nediskriminácie; mať na zreteli, že dohoda by žiadnym spôsobom nemala narúšať legitímne, nediskriminačné demokratické rozhodnutia týkajúce sa výroby energie, v súlade so zásadou predbežnej opatrnosti; zaručiť, aby prístup k surovinám aj k energii bol zaručený na nediskriminačnom základe tiež spoločnostiam z EÚ, ako aj z USA a aby sa dodržiavali normy kvality energetických produktov vrátane noriem týkajúcich sa energetických produktov a ich vplyvu na emisie CO₂, ako je napríklad zakotvené v smernici o kvalite palív;
- (ix) zabezpečiť, aby TTIP podporovala využívanie a presadzovanie ekologických tovarov a služieb spolu s uľahčovaním ich rozvoja, a aby zjednodušovala ich vývoz a dovoz, čím sa využije značný potenciál prínosov v oblasti životného prostredia a hospodárstva, ktoré ponúka transatlantické hospodárstvo, a doplnia sa prebiehajúce mnohostranné rokovania o dohode o environmentálnych tovaroch s cieľom prispieť k boju s globálnym otepľovaním a vytvoriť nové pracovné miesta v zelenom hospodárstve;
- (x) zabezpečiť, aby dohoda o TTIP slúžila ako fórum na vývoj spoločných noriem udržateľnosti výroby energie a pritom sa vždy zohľadňovali a dodržiavali platné normy na oboch stranách, ako sú napríklad smernice EÚ o energetických štítkoch a ekodizajne, a skúmať spôsoby zlepšovania spolupráce v oblasti energetického výskumu, vývoja a inovácie a podpory nízkouhlíkových a ekologických technológií;
- (xi) zaručiť, aby dohoda o TTIP prispela k udržateľnému riadeniu rybolovných zdrojov, najmä prostredníctvom spolupráce medzi stranami v boji proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu (NNN);
- (xii) zabezpečiť, aby dohoda o TTIP obsahovala osobitnú kapitolu o MSP v TTIP na základe spoločného záväzku oboch rokujúcich strán a zameriavala sa na vytváranie nových príležitostí v USA pre európske MSP (vrátane mikropodnikov) na základe skutočných skúseností oznámených vyvážajúcimi MSP, napríklad zrušením požiadavky na dvojité osvedčenie, vytvorením webového informačného systému o rôznych predpisoch a osvedčených postupoch, uľahčením prístupu k podporným programom pre MSP, zavedením zrýchleného konania na hraniciach alebo odstránením osobitných najvyšších colných sadzieb, ktoré stále existujú; mali by sa vytvoriť mechanizmy na spoluprácu oboch strán s cieľom uľahčiť účasť MSP na transatlantickom obchode a investíciách, napríklad vytvorením spoločných jednotných kontaktných miest pre MSP, pri zriaďovaní ktorých by zainteresované osoby MSP zohrávali kľúčovú úlohu a ktoré by poskytovali konkrétne informácie potrebné na vývoz do USA, dovoz z USA alebo investovanie v USA, a to aj o clách, daniach, regulácii, colných

postupoch a príležitostiach na trhu;

- (xiii) zabezpečiť, aby dohoda o TTIP obsahovala komplexnú kapitolu o investíciách vrátane ustanovení o prístupe na trh, ako aj o ochrane investícií s uznaním toho, že prístup ku kapitálu môže podnietiť tvorbu pracovných miest a rast; kapitola o investíciách by sa mala zameriavať na zabezpečenie nediskriminačného zaobchádzania pri zakladaní európskych a amerických spoločností na území druhej strany pri zohľadnení citlivej povahy niektorých konkrétnych sektorov; tieto spoločnosti by sa mali snažiť o posilňovanie Európy ako cieľa investícií, o zvyšovanie dôvery v investície EÚ v USA a rovnako o riešenie povinností a zodpovedností investorov tým, že by sa ako na referenčné zásady okrem iného odvolávali na zásady OECD pre nadnárodné spoločnosti a zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv;
- (xiv) zabezpečiť, aby sa ustanovenia o ochrane investícií obmedzovali na ustanovenia po založení podniku a sústredovali sa na vnútroštátny prístup, spravodlivé a rovné zaobchádzanie a ochranu voči priamemu i nepriamemu vyvlastneniu vrátane práva na urýchlené, primerané a účinné odškodnenie; mali by sa vypracovať presné právne normy ochrany, ako aj vymedzenia investora a investícií, ktoré budú ochraňovať právo na reguláciu vo verejnom záujme, objasňovať význam nepriameho vyvlastnenia a zamedzovať nepodloženému a nezmyselnému uplatňovaniu nárokov; bezodplatný prevod kapitálu by mal byť v súlade s ustanoveniami Zmluvy o EÚ a mal by zahŕňať obozretné a časovo neobmedzené vyňatie v prípade finančných kríz;
- (xv) zabezpečiť, aby sa k zahraničným investorom pristupovalo nediskriminačne a aby pritom nemali väčšie práva ako domáci investori, a nahradiť systém urovnávania sporov medzi investorom a štátom (tzv. ISDS) novým systémom urovnávania sporov medzi investormi a štátmi, ktorý bude podliehať demokratickým zásadám a kontrole, pri ktorom budú o prípadných sporoch transparente rozhodovať verejne vymenovaní, nezávislí profesionálni sudcovia na verejných vypočutiach, a ktorý bude zahŕňať odvolací mechanizmus, pri ktorom bude zaručená konzistentnosť súdnych rozhodnutí, bude rešpektovaná súdna právomoc súdov EÚ a členských štátov a súkromné záujmy nebudú môcť pôsobiť proti cieľom verejnej politiky;
- (xvi) zabezpečiť, aby dohoda o TTIP obsahovala ambicióznú, vyváženú a modernú kapitolu o presne a jasne vymedzených oblastiach duševného vlastníctva vrátane uznávania a lepšej ochrany zemepisných označení, aby odrážala spravodlivú a efektívnu úroveň ochrany bez toho, aby bránila potrebe EÚ reformovať svoj systém ochrany autorských práv, a aby zároveň zaručovala spravodlivú rovnováhu medzi ochranou práv duševného vlastníctva a verejným záujmom, najmä potrebu zachovať prístup k dostupným liekom tým, že sa bude naďalej podporovať flexibilita v rámci dohody TRIPS;
- (xvii) považovať za veľmi dôležité, aby EÚ a USA naďalej vyjadrovali rovnaké odhodlanie a zapájali sa do globálnych viacstranných rokovaní o harmonizácii patentov prostredníctvom existujúcich medzinárodných

orgánov, a varuje pred pokusom zaviesť ustanovenia o hmotnom patentovom práve, najmä so zreteľom na otázky týkajúce sa patentovateľnosti a dodatočných lehôt, do TTIP;

- (xviii) zabezpečiť, aby kapitola týkajúca sa práv duševného vlastníctva neobsahovala ustanovenia o sprostredkovateľoch prístupu na internet ani o trestných sankciách ako nástroj na presadzovanie, pretože Európsky parlament to už skôr zamietol podobne ako návrh dohody ACTA;
 - (xix) zabezpečiť plné uznanie a silnú právnu ochranu zemepisných označení EÚ, ako aj opatrenia na riešenie problému nesprávneho používania a zavádzajúcich informácií a postupov, zaručiť označovanie, vysledovateľnosť a skutočný pôvod týchto výrobkov pre spotrebiteľov a ochranu know-how výrobcov ako základný prvok vyváženej dohody;
- e) pokiaľ ide o transparentnosť, zapojenie občianskej spoločnosti a osvetu na politickej úrovni:
- (i) naďalej vyvíjať úsilie o zvyšovanie transparentnosti v rokovaní tým, že sa bude viac návrhov na rokovania sprístupňovať širokej verejnosti, vykonávať odporúčania európskeho ombudsmana, najmä tie, ktoré sa týkajú pravidiel o verejnom prístupe k dokumentom;
 - (ii) previesť tieto snahy o transparentnosť do zmysluplných praktických výsledkov aj dosiahnutím zmysluplných dohôd s USA v záujme zlepšenia transparentnosti vrátane prístupu poslancov Európskeho parlamentu ku všetkým dokumentom na rokovania vrátane konsolidovaných textov pri súčasnom zaručení primeranej dôveryhodnosti, s cieľom umožniť poslancom Európskeho parlamentu a členským štátom rozvíjať konštruktívne diskusie so zainteresovanými subjektmi a verejnosťou; zaručiť, aby obe rokujúce strany zdôvodnili každé zamietnutie zverejniť návrh na rokovanie;
 - (iii) podporovať ešte užšie zapojenie členských štátov, ktoré boli zodpovedné za rokovací mandát Európskej komisie na otvorenie rokovaní s USA, s cieľom zabezpečiť ich aktívny podiel na lepšom oznamovaní rozsahu a možných prínosov dohody pre európskych občanov, ako Rada uvádza vo svojich záveroch prijatých 20. marca 2015, aby sa zabezpečila široká verejná diskusia o TTIP v Európe na základe zistených skutočností s cieľom preskúmať reálne obavy súvisiace s dohodou;
 - (iv) posilniť nepretržitú a transparentnú spoluprácu so širokou škálou zainteresovaných subjektov počas celého procesu rokovaní; nabáda všetky zainteresované subjekty, aby sa aktívne zapájali a predkladali iniciatívy a informácie, ktoré sú dôležité pre rokovania;
 - (v) podnietiť členské štáty, aby zapojili národné parlamenty, v súlade s ich príslušnými ústavnými povinnosťami, do poskytovania potrebnej pomoci členským štátom pri plnení týchto úloh a posilňovaní dosahu na národné parlamenty, aby sa udržala primeraná informovanosť národných parlamentov o prebiehajúcich rokovaníach;
 - (vi) vychádzať z úzkej spolupráce s Európskym parlamentom a snažiť sa o ešte

užší, štruktúrovaný dialóg, ktorý bude aj naďalej dôkladne monitorovať proces rokovaní a spolupracovať s Komisiou, členskými štátmi, Kongresom a vládou USA, ako aj zainteresovanými subjektmi na oboch stranách Atlantiku s cieľom zabezpečiť výsledok, z ktorého budú mať osoh občania v EÚ, USA, ako aj v iných regiónoch;

(vii) zaručiť, aby bola dohoda o TTIP a jej vykonávanie v budúcnosti doplnená prehĺbovaním transatlantickej parlamentnej spolupráce na základe a s využitím transatlantického dialógu zákonodarcov, čo v budúcnosti povedie k širšiemu a posilnenému politickému rámcu na vypracúvanie spoločných prístupov, posilňovanie strategického partnerstva a zlepšovanie celkovej spolupráce medzi EÚ a USA;

3. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie obsahujúce odporúčania Európskeho parlamentu Komisii a pre informáciu Rade, vládam a parlamentom členských štátov a vláde a Kongresu USA.